

METODICKÁ POMÔCKA

k možnosti použitia príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko podľa § 7 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z.

Označenie	Reg. číslo	Vypracované	Účinnosť	Poznámky
MP-PzP 1/2020	45647/2020	10.09.2020		

Verzie:

Schválil: Ing. Peter Šimurka, riaditeľ odboru

Vypracovali: Mgr. Eleonóra Šuplatová, Ing. Miroslava Masničáková, Ing. Ingrid Nemčeková,
Mgr. Janette Smažáková

Touto metodickou pomôckou Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) reaguje na požiadavky obcí, týkajúce sa usmernenia k možnosti použitia príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko podľa § 7 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. (ďalej len zákon o poplatkoch“). Uvedená metodická pomôcka bude priebežne aktualizovaná a bude umiestnená na stránke [ministerstva](#), [ISOH](#) ako aj prostredníctvom [sociálnych sietí](#).

V prípade ďalších otázok viažucich sa k tejto problematike, tieto smerujte na evamaria.veselska@enviro.gov.sk.

V čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je vyjadrený princíp legality (zákonosti), podľa ktorého „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Z ústavného rámca vychádza aj zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorý nepriznáva ministerstvu kompetenciu v oblasti podávania záväzných výkladov zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Ministerstvo preto nie je podľa Ústavy Slovenskej republiky, ako základného zákona štátu, oprávnené poskytovať záväzné výklady zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku životného prostredia. Výklad zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva Najvyšší súd Slovenskej republiky svojou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Usmernenia, výklady, stanoviská alebo vyjadrenia ministerstva, bez ohľadu na ich slovné označenie, ako orgánu vecne príslušného na prípravu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v jeho pôsobnosti, nemajú právnu záväznosť a slúžia ako metodická pomôcka pre aplikačnú prax.

Použité právne predpisy

- A. Zákon o poplatkoch.
- B. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“).

Obec podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona o poplatkoch môže použiť príjmy z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko v súlade s ustanovením § 7 ods. 5 zákona o poplatkoch len na účely odpadového hospodárstva obce v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva obce. Ak obec dosiahla v predchádzajúcom kalendárnom roku úroveň vytriedenia aspoň 60% z celkovej hmotnosti komunálnych odpadov v obci a nebola jej v uplynulých troch rokoch uložená sankcia za porušenie zákona o odpadoch, môže tieto príjmy použiť na zlepšenie životného prostredia v obci.

Obec podľa § 7 ods. 1 písm. b) zákona o poplatkoch použije príjmy z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko v súlade s ustanovením § 7 ods. 10 zákona o poplatkoch len na účely odpadového hospodárstva obce. Ak obec dosiahla v predchádzajúcom kalendárnom roku úroveň vytriedenia aspoň 60% z celkovej hmotnosti komunálnych odpadov v obci, môže tieto príjmy použiť na zlepšenie životného prostredia v obci.

- I. Možné použitie príjmov z poplatkov** za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo odkalisko a z poplatkov za uloženie odpadov na odkalisko (ďalej len „príjem z poplatkov“):
- zber, preprava, zhodnotenie, resp. zneškodnenie zmesového komunálneho odpadu,
 - zber, preprava, zhodnotenie, resp. zneškodnenie objemných odpadov,
 - zber, preprava, zhodnotenie, resp. zneškodnenie oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu z domácností s obsahom škodlivých látok,

- zber, preprava, zhodnotenie, resp. zneškodnenie drobných stavebných odpadov (ďalej len „DSO“), v prípade, ak je v obci zavedený množstvový zber DSO, poplatok za nakladanie s DSO je zahrnutý do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a vyplýva to z všeobecného nariadenia tejto obce,
- zabezpečenie a vykonávanie triedeného zberu, vrátane zhodnocovania, resp. zneškodňovania:
 - biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností,
 - jedlých olejov a tukov z domácností,
 - biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadov z cintorínov,
- zabezpečenie a vykonávanie triedeného zberu zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcu, vrátane zhodnocovania, resp. zneškodňovania týchto zložiek (napr. použitý textil, resp. iné zložky komunálneho odpadu),
- úhrada poplatkov za uloženie odpadu (napr. zmesového komunálneho odpadu, objemného odpadu, DSO) obcou ako poplatníkom,
- budovanie zberných dvorov vrátane ich technického zabezpečenia.

Prednostne je obec povinná hradiť náklady na vyššie uvedené položky z miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súlade s § 81 ods. 10 zákona o odpadoch. Príjem z poplatkov je možné použiť len v rozsahu rozdielu medzi výškou nákladov na vyššie uvedené položky a výškou miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vybratého obcou podľa osobitného zákona (zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov).

II. Odporúčania na použitie príjmu z poplatkov na účely odpadového hospodárstva:

- nákup technických prostriedkov, údržbu a nákup náhradných dielov na tieto technické prostriedky, napr. nákup traktorovej kosačky, krovínorezov, motorových nožníc na živé ploty, iného náradia a nástrojov, pohonné hmoty do týchto technických prostriedkov, ich poistenie, STK, iné technické kontroly v tom prípade, ak tieto technické prostriedky obec výlučne využíva v súvislosti s odpadovým hospodárstvom, napr. s biologicky rozložiteľným odpadom zo záhrad a parkov vrátane odpadov z cintorínov,
- na vybudovanie krytých uzamykateľných stojísk na kontajnery na triedený a zmesový komunálny odpad, na magnetické zámky kontajnerov, uskutočnenie analýzy odpadov v zberných nádobách, na úpravu zberného dvora,
- na elektronický systém evidencie odpadov,
- na zakúpenie zberných nádob na triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov, najmä biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností, nakoľko s účinnosťou od 1. januára 2021 budú musieť obce, ktoré si k tomuto dátumu uplatňovali výnimku zo zavedenia a zabezpečenia vykonávania triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností podľa § 81 ods. 21 písm. d) zákona o odpadoch zaviesť a zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu tohto odpadu,

Neodporúčame použiť príjem z poplatkov:

- na úhradu poplatkov za uloženie odpadu (napr. zmesového komunálneho odpadu, objemného odpadu, DSO) obcou ako poplatníkom, nakoľko v zmysle záväznej hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu skládkovaním na poslednej úrovni

ako najmenej vhodný spôsob nakladania s komunálnym odpadom, odporúčame obciam zamerať sa na podporu triedeného zberu zložiek komunálnych odpadov, z dôvodu záväzkov Slovenskej republiky naplňať ciele opätovného použitia a recyklácie komunálnych odpadov,

- na úhradu nákladov spojených s nákupom a budovaním „podzemných alebo polopodzemných kontajnerov“ určených na zber zmesového odpadu, resp. triedených zložiek komunálneho odpadu nespádajúcich pod rozšírenú zodpovednosť výrobcov, z dôvodu, že v štúdiu vypracovanej Inštitútom environmentálnej politiky pri MŽP SR s názvom „Ako pretriediť triedený zber“ sa uvádza, že „Slovensko by malo definovať a povinne vyžadovať realizáciu zberu triedeného odpadu vo vzdialenosti maximálne 150 metrov od bydliska tvorcu odpadu.“.

III. Odporúčania pre použitie príjmu z poplatkov na účely zlepšenia životného prostredia:

- na nákup technických prostriedkov, údržbu a nákup náhradných dielov na tieto technické prostriedky, napr. nákup traktorovej kosačky, krovínorezov, motorových nožníc na živé ploty, iného náradia a nástrojov, pohonné hmoty do týchto technických prostriedkov, ich poistenie, STK, iné technické kontroly v tom prípade, že tieto zakúpené technické prostriedky obec využíva na aktivity obce, ktoré súvisia predovšetkým so životným prostredím obce. Ak obec využíva vyššie uvedené technické prostriedky na účely odpadového hospodárstva a zároveň aj na účel zlepšenia životného prostredia, môže príjem z poplatkov použiť len pri splnení podmienky podľa § 7 ods. 7 písm. a), b) alebo ods. 10.
- úpravu verejného priestranstva (zhotovenie a oprava obecných prístreškov a detského ihriska, obnova verejného priestranstva a parku, spotrebný materiál, realizácia projektu),
- úprava studne (materiál, realizácia rekonštrukcie studne),
- kanalizácia a čistiareň odpadových vôd (všetky činnosti súvisiace s odkanalizovaním a čistením odpadových vôd),
- údržba miestnej komunikácie a chodníkov a ich čistenie,
- čistenie odvodňovacieho kanála.

Príjem z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko nie je možné použiť:

- na zakúpenie zberných nádob alebo vriec na triedený zber zložiek komunálneho odpadu, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov.

Zákon o poplatkoch **neustanovuje termín, dokedy je možné použiť príjmy z poplatkov** za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko, resp. nerieši ekonomické aspekty použitia príjmov z poplatkov za uloženie odpadov na skládku odpadov alebo na odkalisko. Obec XY môže príspevok, resp. časť príspevku použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku, ale musí vedieť jednoznačne preukázať, v ktorom rozpočtovom roku použila príspevok, resp. časť príspevku, za ktorý kalendárny rok a na aký účel. Uvedieme príklad: Ak obec XY mala v roku 2020 úroveň vytriedenia 47%, mohla príspevok použiť len na účel odpadového hospodárstva, ale v roku 2021 bude úroveň vytriedenia 62%, a teda môže použiť príspevok za tento kalendárny rok na účel zlepšenia životného prostredia v obci.

IV. Príjem z poplatkov na iné účely

Ak obec používa príjmy z poplatkov na iné účely, t. j. účely, ktoré nie je možné vyhodnotiť ako účel odpadového hospodárstva alebo zlepšenie životného prostredia, koná obec v rozpore so zákonom o poplatkoch, a takéto použitie poplatkov nie je zákonné.

Ako príklad iného účelu, ktorý **nie je možné** kvalifikovať ako účel odpadového hospodárstva v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva, ani účel zlepšenia životného prostredia v obci, je aj úhrada mzdových nákladov zamestnancov obecného úradu na úseku životného prostredia a odpadového hospodárstva.